

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i INF3440/4440 — Signalbehandling

Eksamensdag: 18. oktober 2005

Tid for eksamen: 09.00 – 12.00

Oppgavesettet er på 5 sider.

Vedlegg: Ingen

Tillatte hjelpemidler: Ingen

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Oppgave 1

Sekvensene $x_1(n)$ og $x_2(n)$ er gitt som følger:

$$\begin{aligned}x_1(n) &= \{3, -1, -2, 5, 0, 4, -1\} \\x_2(n) &= \{2, -1, -3, -2, 0\}\end{aligned}$$

Gjør følgende beregninger:

- a) $y_1(n) = x_1(n) + x_2(n)$. 1 p.
- b) $y_2(n) = 1/3 x_1(n) - 2/3 x_2(n)$. 1 p.
- c) $y_3(n) = x_1(n) x_2(n)$. 1 p.

Oppgave 2

Impulsresponsen, $h(n)$, til et lineært tidsinvariant system er gitt som

$$h(n) = a^n u(n), \quad a \in \mathfrak{R}, \quad |a| < 1.$$

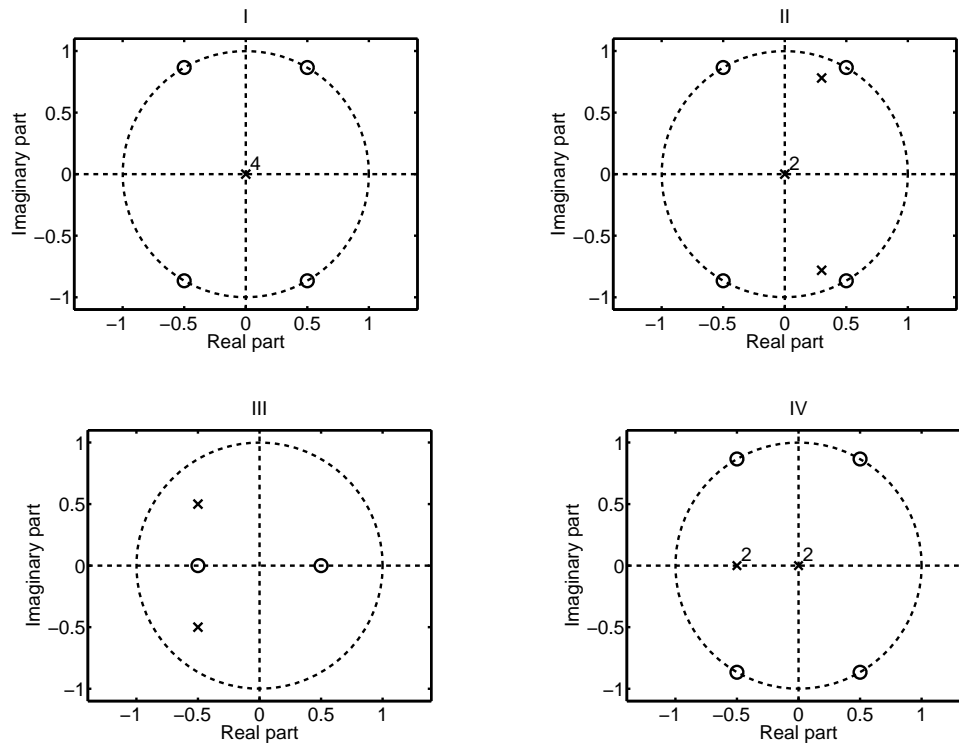
- a) Bestem Fourier transformasjonen $H(w)$ til impulsresponsen $h(n)$. 1 p.
- b) Bestem den Diskrete Fourier transformasjonen $H(k)$ (N punkts DFT) til $h(n)$ for intervallet $0 \leq n \leq N - 1$. 1 p.
- c) Hvordan kan $H(k)$ i b) bestemmes fra $H(w)$ i a)? 1 p.

(Fortsettes på side 2.)

Oppgave 3

Figur 1 viser fire pol-nullpunkts diagram, figur 2 viser fire amplitdefunksjoner og figur 3 viser fire fasefunksjoner.

- a) Par sammen korrekte pol-nullpunkts diagram (I-IV) og amplitdefunksjoner (A-D) (1/2 poeng for hvert korrekt par).
- b) Par sammen korrekte pol-nullpunkts diagram (I-IV) og fasefunksjoner (E-H) (1/2 poeng for hvert korrekt par).

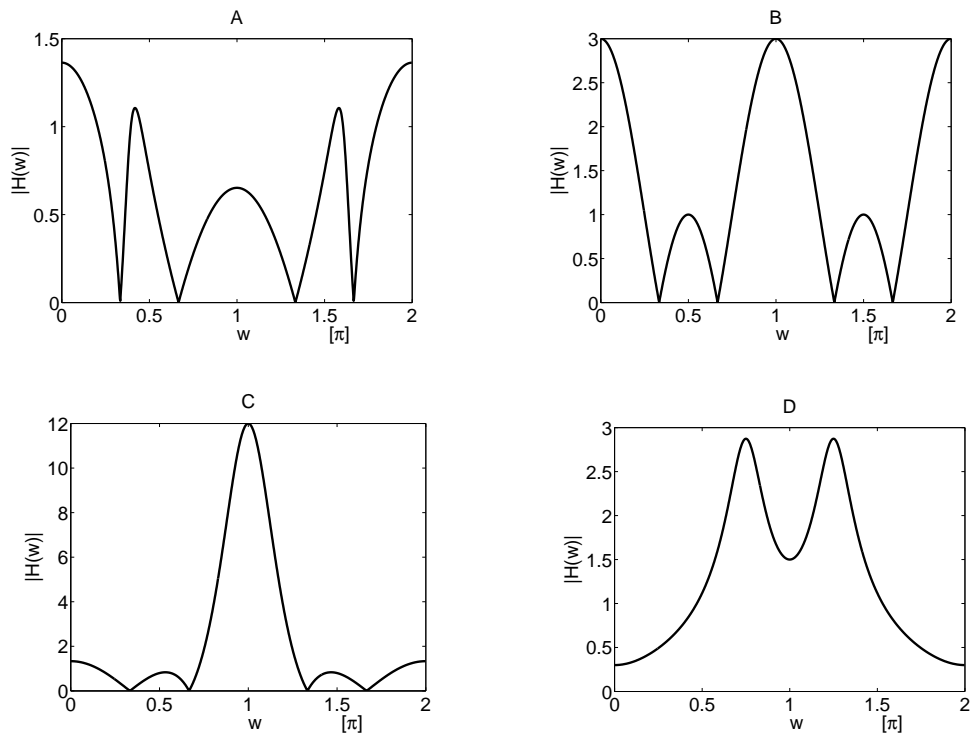
Figur 1: Fire pol-nullpunktsdiagram

Oppgave 4

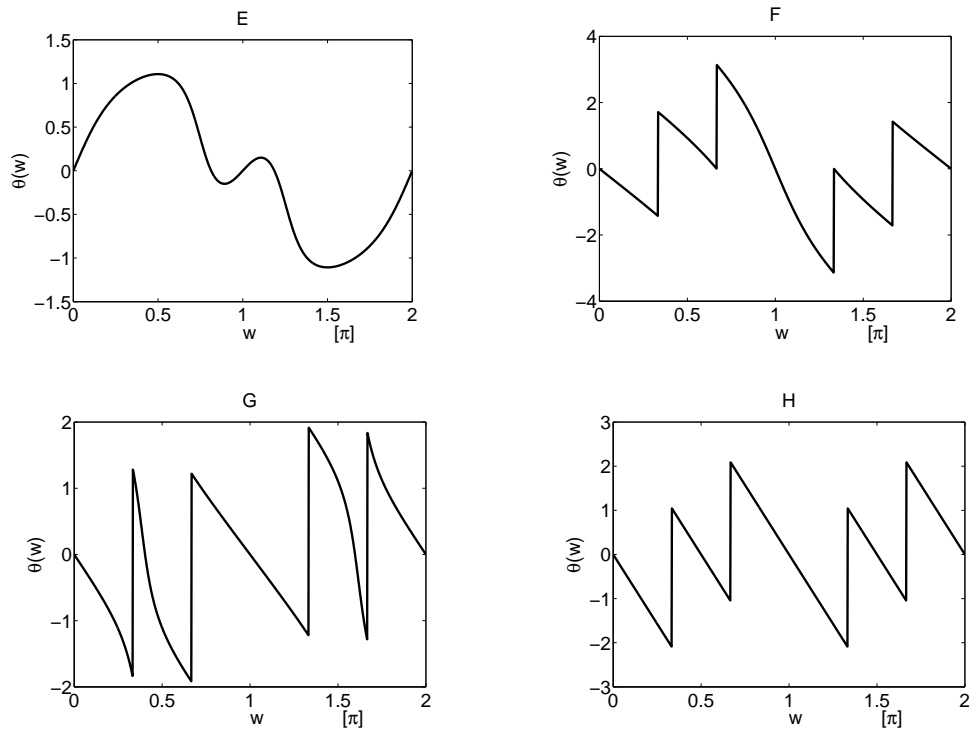
Impulsresponsen til en krets er gitt som $h(n) = \{2, -4, 2\}$.

- a) Bestem $H(w)$ (forenkle uttrykket). 1 p.
- b) Bestem $H(z)$. 2 p.
- c) Bestem poler og nullpunkter til $H(z)$ og lag ett pol-nullpunkts plott. 2 p.
- d) Bestem kretsens differens likning. 1 p.
- e) Bestem utsignalet $y(n) = h(n) * x(n) = \sum_k h(k)x(n - k)$ for inngangssignalet $x(n) = 3\delta(n) + 4\delta(n - 2) + \delta(n - 3)$. 1 p.

(Fortsettes på side 3.)

Figur 2: Fire amplitudedefunksjoner

Figur 3: Fire fasefunksjoner

(Fortsettes på side 4.)

Oppgave 5

Et tidsdiskret filter er gitt av differens likningen

$$y(n) = y(n-1) - 0.5y(n-2) + x(n) - 0.5x(n-2).$$

- a) Bestem og skisser poler og nullpunkter. 2 p.
- b) Skisser $|H(w)|$ for $0 \leq w \leq 2\pi$. 1 p.
- c) Bestem $y(n)$ om innsignalet er $x(n) = \cos(2\pi \cdot 0.5 n)$ for alle n . 1 p.

Formelsamling

Grunnleggende sammenhenger:

$$\sin(\alpha \pm \beta) = \sin \alpha \cos \beta \pm \cos \alpha \sin \beta$$

$$\cos(\alpha \pm \beta) = \cos \alpha \cos \beta \mp \sin \alpha \sin \beta$$

$$\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha$$

$$\cos 2\alpha = 2 \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha$$

$$\sin \alpha + \sin \beta = 2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \cos \frac{\alpha - \beta}{2}$$

$$\sin \alpha - \sin \beta = 2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \sin \frac{\alpha - \beta}{2}$$

$$\cos \alpha + \cos \beta = 2 \cos \frac{\alpha + \beta}{2} \cos \frac{\alpha - \beta}{2}$$

$$\cos \alpha - \cos \beta = -2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \sin \frac{\alpha - \beta}{2}$$

$$\cos^2 \alpha + \sin^2 \alpha = 1$$

$$\cos \alpha = \frac{1}{2}(e^{j\alpha} + e^{-j\alpha})$$

$$\sin \alpha = \frac{1}{2j}(e^{j\alpha} - e^{-j\alpha})$$

$$\sum_{n=0}^{N-1} a^n = \begin{cases} N & \text{for } a = 1 \\ \frac{1-a^N}{1-a} & \text{for } a \neq 1 \end{cases}$$

$$ax^2 + bx + c = 0 \Leftrightarrow x_{\pm} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

Konvolusjon:

$$y(n) = x(n)*h(n) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k)h(n-k) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(n-k)h(k) = h(n)*x(n)$$

(Fortsettes på side 5.)

Diskret tids Fourier transform (DTFT):

$$\begin{aligned} \text{Analyse:} \quad X(\omega) &= \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(n)e^{-j\omega n} \\ \text{Syntese:} \quad x(n) &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} X(\omega)e^{j\omega n} d\omega \end{aligned}$$

Diskret Fourier transform (DFT):

$$\begin{aligned} \text{Analyse:} \quad X(k) &= \sum_{n=0}^{N-1} x(n)e^{-j2\pi kn/N}, \quad 0 \leq k \leq N-1 \\ \text{Syntese:} \quad x(n) &= \frac{1}{N} \sum_{k=0}^{N-1} X(k)e^{j2\pi kn/N}, \quad 0 \leq k \leq N-1 \end{aligned}$$

z-transform:

$$\text{Analyse:} \quad X(z) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(n)z^{-n}$$

Lykke til!!!